

**Trag prošlosti
na vratima sadašnjosti**

Gimnazija Vladimira Nazora, Zadar

Izložba predmeta
iz Domovinskog rata

Kneževa palača
Zadar, siječanj 2014. godina

Kruja

Uvodna riječ

Povodom obilježavanja VRO „MASLENICA '93.“ i u znak zahvale svim hrvatskim braniteljima koji su branili Domovinu od četničke agresije, a na poseban način svim hrabrim hrvatskim sinovima koji su položili živote za slobodnu i neovisnu, demokratsku i europsku državu Hrvatsku, učenici Gimnazije Vladimira Nazora sa svojom profesoricom povijesti Tihanom Magaš upriličili su izložbu pod nazivom – „Trag prošlosti na vratima sadašnjosti.“

Izložba je rađena s puno ljubavi i zanosa, a podsjetnik je na vremena kad je agresor želio uništiti sve što je hrvatsko i zagospodariti zemljom Hrvatskom. Predmeti koje ćete vidjeti dio su povijesti i svaki ima svoju priču. Svaki izložak je nevjerojatna priča pojedinca ili skupine ljudi i vjerujem kako posjetitelje neće ostaviti ravnodušnima. Predmeti, fotografije i sve što je izloženo imaju emotivnu vrijednost za svoje vlasnike, a nama posjetiteljima vraćaju sjećanja u ona teška vremena kad je Hrvat do Hrvata bio bedem ljubavi i junaštva ne samo branitelja, već svih generacija koje su imale privilegiju stvarati slobodnu Hrvatsku.

Izložba je postavljena i kao podsjetnik za hrvatsku mladež koja je rođena nakon Domovinskog rata da ne zaboravi žrtvu svojih majki, očeva, susjeda, prijatelja i svih domoljuba koji su branili Domovinu. Ova izložba, kako sam naslov kaže poticaj je i upozorenje mladima da samo onaj koji poznaje svoju prošlost, može imati i stvarati svoju budućnost.

Ravnatelj:
Rade Šimičević

Trag prošlosti na vratima sadašnjosti

Prva prostorija

U prvoj prostoriji nalaze se brojni predmeti iz vremena Domovinskog rata. Naći ćete zanimljive stvari, od novinskih članaka do pisama zarobljenika iz vojnog zatvora u Kninu, koji je u to vrijeme bio u takozvanoj Republici Srpskoj Krajini, svojim obiteljima u Zadru. U dvije vitrine izložene su i spomenice kao i ordenja za sudjelovanje u

brojnim akcijama za oslobađanje hrvatskog teritorija od agresorskog okupatora te obilježja na odorama Hrvatske vojske. Posebno je zanimljiv dio sa stvarima civilnog stanovništva koji im bude uspomene na ratna zbivanja kao i krhotine granata. Uz svaki predmet nalazi se i priča pa možemo reći da ti predmeti nemaju samo materijalnu vrijednost. Oni su za njih neprocjenjivi, to su njihove sudbine.

Druga prostorija

Ovaj dio izložbe posvećen je ljudima koji su dio svog života darovali i utkali u stvaranje Republike Hrvatske. Nekih od njih više nema, neki su bili i po nekoliko puta ranjavani, ali svima je zajedničko jedno – LJUBAV! Ogromna i nemjerljiva kako prema svojim bližnjima tako i prema svojoj domovini.

Ovdje možete naći i dio stvari koje su darovali naši profesori i djelatnici škole koji su sudjelovali u ratu. Predmeti koji se ovdje nalaze su dijelovi vojne i policijske opreme, svjedočanstvo iz dnevnika o atmosferi i zbivanjima u Izdvojenom zbornom mjestu (IZM) Zadar za vrijeme akcije „**Oluja '95**“. Na panelima u prostoriji možete vidjeti povijesni pregled svega što se zbivalo na zadarskom području, popis postrojbi koji su bili na ovim prostorima kao i tijekom akcije „**Maslenica '93**“.

Treća prostorija

U ovoj prostoriji nalaze se fotografije koje svjedoče o brojnim razaranjima grada Zadra, ali i uspomene vojnika sa bojišta. Na zidovima krletke uspo- redno se nalaze fotografije Zadra tijekom rata, ali i fotografije Zadra foto- grafirane iz današnje perspektive. Dio fotografija autori su naši učenici, a dijelove fotografija nesebično nam je ustupio Narodni muzej Zadar.

One su ujedno i simbol pobjede i pokazatelj kako se unatoč ratnim straho- tama život u Zadru normalizirao i vratio svoj nekadašnji sjaj. Na fotografija- ma je i učenica prvog razreda Sanja Sinovčić (fotograf: Vito Hordov) koja je iskoristila prostore nekadašnje vojarne u Zadru da upozori na još uvijek ne- iskorištene i neobnovljene prostore u gradu. Kao inspiracija poslužile su joj razglednice iz Domovinskog rata koje su se slale po cijelom svijetu kako bi se upozorilo na ratne strahote u domovini te da u njemu stradavaju i civilni objekti poput Glazbene škole Blagoje Bersa u Zadru.

Trag prošlosti na vratima sadašnjosti

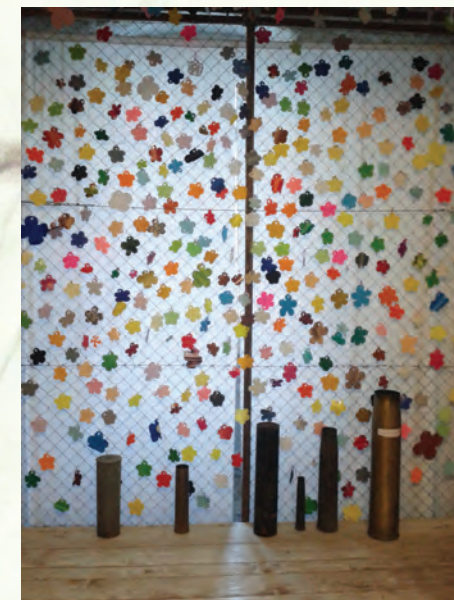
Četvrta prostorija

U ovom prostoru nalaze se umjetnička djela učenice prvog razreda Sanje Sinovčić i rad učenika drugog razreda Karla Gržana. Sanju su za radove inspirirali citati neponovljivog ratnog izvjestitelja iz Vukovara Siniše Glavaševića.

U vitrini se nalaze nevjerovatni svjedoci ratnih zbivanja. Jedan od neprocjenjivih povijesnih izvora je imenik iz školske godine 1991./1992. godine. Proučavajući ga mogli smo kronološki pratiti kada su bili najžešći napadi na Zadar kada je nastava bila prekinuta. Uz to bilježili su se i veći izostanci učenika koji su zbog vlastite sigurnosti preseljeni na obližnje otoke gdje je bilo sigurnije živjeti. Uz imenik nalazi se i kućni red škole kao i upute za evakuaciju koji govore kako se ponašati za vrijeme trajanja opasnosti, kojim putem se kretati prema skloništim i sl. Pored njih nalazi se i sastavak djevojčice od 13 godina iz 1993. godine, dio dječjeg pisma iz prosinca 1991., svijećnjak napravljen od granata, lumin i dr.

Peta prostorija

Dobro došli u posljednju prostoriju naše izložbe. Nadamo se da je naš trag prošlosti i na vaša vrata sadašnjosti uspio pokucati. Posvetili smo ju žrtvama rata kojih je nažalost bilo puno. Nismo se zadržavali samo na zadarskom području, već smo prikupili podatke na razini Republike Hrvatske. Ovaj rat bio je nemilosrdan. Ciljevi kao i sredstva napada nisu se birali. Gađale su se škole, bolnice, crkve, spomenici. Stradavali su starci, žene, djece, bolesnici.

U prostoriji se nalaze razorni projektili iz Domovinskog rata, dio aviona koji je raketirao Paški most te veliki broj cvijetova koji okružuju prostor i simboliziraju žrtve rata. Izradili smo nekoliko tisuća cvjetova u spomen na sve njih. Oni su različitog oblika i boje, svaki na svoj način poseban baš kao što su i naši najmiliji kojih više nema. Svi su oni bili različite dobi, zanimanja, nacionalnosti, svjetonazora. Zajednička im je žrtva koju su podnjeli za slobodu i neovisnost Hrvatske. Ova prostorija je spomen na sve lijepe trenutke po kojima ćemo naše najdraže pamtiti, uspomene na osmijeh, suze, na lijepe životne trenutke koji će vječno biti urezani u našim srcima.

Trag prošlosti na vratima sadašnjosti

Svatko od nas je dio povijesti. O nama ovisi kakav ćemo trag generacijama iza nas ostaviti. Svjedočimo, pišimo, prenosimo.... Da se ne zaboravi!

Tihana Magaš

Izdavač: Gimnazija Vladimira Nazora, Zadar • **Za izdavača:** ravnatelj Rade Šimičević, prof.

Autori: učenici Gimnazije Vladimira Nazora, Zadar • **Urednica:** Tihana Magaš, prof.

Fotografija: Boris Zubčić i Tihana Magaš • **Grafička priprema i tisak:** Grafikart d.o.o. Zadar

Naklada: 500 primjeraka
